

KAVRAM YANILGISI (2)

(...düünden devam)

Erzurumlu İbrâhîm Hakkı Hazretleri, Ma'rifetname'sinde mahab-betin ileri derecesi olan aşkı şöyle tanımlıyor:

'İşk ma fî iken âşikâr oldu, Cümle ervâh ana şikâr oldu

(Aşk gizli iken açığa çıktı, bütün ruhlar onun tuzağına düştü)

'İşk âsârın eylemiş izhâr, Fa'tebir minhu yâ zevî'l-epsâr

(Aşk eserlerini göstermiştir. Ey gözü olanlar bundan ibret alın!)

'İşk bünyâd-ı her dü-âlemdir, Cevher-i asl-ı rûh-i Âdem'dir

(Aşk iki dünyanın temelidir. Âdem ruhunun asıl özüdür)

'İşktir bil ki mebde-i eşyâ, Cümle nûrundan oldular peydâ

(Bil ki her şeyin başlangıcı aşktır; bütün varlıklar aşk ışığından var olmuşlardır.)

'İşk kân-i 'ulûm-ü 'irfândır, Nûr-i her çeşm-ü cân-i her cândır

(Aşk, bilimlerin ve Tanrısal bilimin kaynağıdır. Her gözün ışığı, her canın canıdır.)

'İşk mânend-i erganûn olmuş, Her 'ulûm içre zû-fûnûn olmuş

(Aşk, erganûn(org)a benzer. Her bilimin içine aşkın çeşitli dalları salınmıştır.)

'İşkî âyîne-i cemâl anla, Sırr-ı esrâr-ı Zû'l-celâl anla

(Aşk, Cemâl (güzellik) aynası bil. Onu İhtişâm sâhibi Allah'ın gizemlerinin gizemi bil.)

'İşk hacc-ü hakikat oldu zekât, Teşne dillerde oldur âb-i hayât

(Aşk, erganûn(org)a benzer. Her bilimin içine aşkın çeşitli dalları salınmıştır.)

'İşktir lezzet-i sıyâm-ü namaz, Her dem eyler özüne nâz-ü niyâz

(Oruç ve namazın hakikati aştır; her zaman kendi özüne nâz ve niyaz etmektedir.)

'İşk dil tahtı üzre sultandır, Mesel-i mûr zeber ol Süleyman'dır

(Zeber, üst, göğüs demektir. Akıl anlamında kullanılmıştır. Yani akıl karıncaya, aşk ise hükümdar olan Hz. Süleyman'a benzer.)

'İşk sultânı, nâm-ü şân bilmez, Oldur âzâde, hânümân bilmez

(Aşk, pâdişahı ad san tanımaz; o tam özgürdür, âile, hanedan bilmez.)

'İşk bilmez zen-ü benîn-ü benât, Seyyi'âtı eder kamû hasenât

(Aşk kadın, oğul kız tanımaz; kötülükleri de hep güzel yapar (güzel görür))

'İşk-ı pâk içre yoktur aslâ 'ayb, Cümle yeksân ana şehâdet-ü gayb

(Tertemiz aşk içinde asla günah yoktur. Aşk için görünür ve görünmez mahaller hep birdir. (Aşk yapacağını kimseden saklamaz. İnsanların değerlendirmesini düşünmez, açıkta yapmadığını gizlide de yapmaz).)

'İşk hem evvel oldu hem âhir, Cümleden bâtın oldu, hem zâhir

(Aşk hem evveldir, hem sondur. Hem herkesten gizli, hem de kamuya açıktır.)

'İşktir asl-ü fer'-i cûd-ü vüçûd, 'İşkdan oldu küllü şey' mevcûd

(Cömertliğin ve varlığın aslı da dalı da aşıktır. Her şey aşktan var olmuştur.)

'İşktir 'İşk cümle bi't-tahkîk, Hakkı haktır bu sözler et tasdik.

(Her şey gerçekte aşktır aşk! Hakkı, bu sözler gerçektir; bunları doğrula!)

(devamı yarın..)